

Askere sivil yargı yolu, referandum paketine giriyor

ÖMER ŞAHİN
22/01/2010

AK Parti'nin anayasal değişiklikleri gerçekleştirmek için başlattığı referandum çalışması netleşiyor.

Kısmi anayasa değişikliğinde kararlı olan AK Parti, CHP ve MHP'nin desteğini alamadığı için referandum seçeneğine sıcak bakıyor. Referandum paketinde, darbe suçu işleyen askerlerin sivil mahkemelerde yargılanması' hususu da var. Bunun için CMK'nın 250. maddesi değiştirilmişti. Anayasa Mahkemesi'nin iptal yönünde verdiği kararın gerekçesi dikkate alınarak Anayasa'nın 145'inci maddesinde de gerekli değişiklik yapılacak. Hükümet referandum tarihi olarak nisan ayını düşünüyor. Referandum paketinde muhtemel görülen diğer düzenlemeler şöyle:

PARTİLERE VENEDİK GÜVENCESİ: Parti kapatmalarda Venedik Kriterleri esas alınacak. Ancak "şiddete başvurma ve demokratik sistem için tehlike yaratma" durumunda söz konusu olabilecek.

HSYK'YA YENİ DÜZEN: Kurul'un teşekkül ve işleyişi demokratikleştirilecek. Anayasa'nın ilgili 159. maddesi değiştirilecek; HSYK'nın üye sayısı artırılabilecek. Üye seçiminde TBMM de söz sahibi olacak. HSYK kararları da yargı denetimine açılacak.

İŞADAMLARINA MESAJ: Yurtdışına çıkış yasağına yeni düzen getirilecek. Mahkeme kararı olmadan yurtdışı yasağı konulamayacak.

OMBUDSMANLIK: Kamu ile vatandaş arasındaki sorunların çözümünde ombudsmanlık sistemi geliyor.

KADIN VE ÇOCUKLARA POZİTİF AYRIMCILIK: Kadınlara pozitif ayrımcılık, çocuklara ise geniş hak tanınmasına yönelik düzenleme yapılacak. Anayasa'nın eşitliği düzenleyen 10. maddesine, "Kadınlar lehine yapılacak düzenlemeler eşitlik ilkesine aykırı kabul edilemez" hükmü eklenecek.

BARAJ KALİYOR, YÜZDE 1'E DE VEKİL ŞANSI: Seçim barajında herhangi bir değişiklik düşünülmezken, yüzde 10'un altında oy alan partilere Meclis yolunun açılması düşünülüyor. Bunun yanında, 500 kişinin barajlı, 50 ismin de barajsız vekil olacağı bir model üzerinde çalışılıyor.

MEMURA GREV HAKKI: Memurlara grev hakkı gibi bazı sendikal iyileştirmeler düşünülüyor. Memurların uyarma, kınama gibi disiplin cezalarına yargı yolu açılması da gündemde.

İNSANLIK ONURU ANAYASA'YA GİRECEK: "İnsanlık onuru" ibaresi Anayasa'ya girecek. Bu değişikliklerle işkence, kötü muamele, kameralı taciz gibi insan onurunu inciten uygulamaların önüne geçilmesi hedefleniyor.